

[Korsgaard.]

Jeg jo på mit partis vegne stadig været en tilhænger af, at så mange af disse ejendomme som muligt skulle kunne opføres på fri jord, altså på jord, som vedkommende husmand selv erhverver for på denne selverhvervede jordlod at opføre sine bygninger. Jeg vil gerne spørge den højtærede landbrugsminister, om han mener, at de beløb, der er afsat til jordkøb, er store nok. Med den kornpris, der er og har været det sidste par år, er det vel ikke noget under, at jord i fri handel, jord på det frie marked, også stiger i pris, og derfor ville det efter min mening være rimeligt, om man også forhøjede det beløb, som er afsat til køb af jord. Men også det kan der formodentlig tales om, når vi får sagen til behandling i udvalget. I det hele taget betegner lovforslaget jo på de væsentlige punkter en forlængelse af den bestående lov, og jeg kan på mit partis vegne tilsi-ge vor medvirken til en hurtig og velvillig behandling af det.

Oluf Johansen: Jeg kan ligeledes på mit partis vegne tilsi-ge en både velvillig og hurtig behandling af det foreliggende lovforslag. De ændringer, som tager sigte på større forenkling af administrationen, hilser vi fra vort partis side med tilfredshed. Det skulle forhåbentlig betyde sagernes hurtigere gang, hvad der ville være tilfredsstillende for mange, og byggelånenes hurtigere udbetaling. Forskellige sager overføres fra landbrugsministeriet til statens jordlovsudvalg. Jordlovsudvalget får afgørelsen, men også ansvaret. Det knirkede ikke så lidt i fjor, da det under forhandlingerne om loven om landbrugsejendomme drejede sig om at give statens jordlovsudvalg flere beføjelser, men nu synes det at glide uden knirken, og jeg for mit vedkommende hilser ændringen med tilfredshed.

Der er grund til at anerkende, at den højtærede landbrugsminister har fremsat dette lovforslag så hurtigt, som det var muligt, så det kan komme til behandling i et udvalg — ja, det er endog fremsat, før det egentlig er færdigt. Jeg tænker på byggelånenes størrelse. Disse byggelån bliver efterhånden meget høje, men jeg vil dog stadig fastslå, at det er rigtigt at få bygget et så at sige færdigt hus i stedet for, som så ofte fremhævet som ønskeligt, et mindre, der så senere kunne udvides, når ejeren fik kræfter dertil. Disse kræfter kommer ikke let med de prisforhold, vi nu er inde i. I udstykningsmæssig henseende befinder vi os i en noget stillestående tid, hvor den nye lovs vilkår af ungdommen

måske bedømmes med lidt usikkerhed på grund af prisforholdene. Jeg ønsker dog at fremhæve, at tingene er tilrettelagt således, at det offentlige gennem låne- og afdragsvilkårene yder, hvad der med rimelighed kan forlanges. Hvis vilkårene ligestilles med, hvad det koster at starte i frit køb, er begunstigelserne ved oprettelse af husmandsbrugene så betydelige, at de godt tåler en sammenligning. Når de unge synes at stå afventende, må det tilskrives spørgsmålet om jorden. Når det ikke drejer sig om jordkøbslån efter det, man kalder den gamle lovs vilkår, men om jordkøb af statens jordlovsudvalg, ved man ikke i juni eller juli, når ansøgningerne skal indgives, hvor den jord er, man søger. Det er naturligvis en svaghed, som nedsætter ansøgernes antal.

Vi står nu foran de større jordsalg fra de store gårde i henhold til loven om landbrugsejendomme, og jeg ønsker i denne forbindelse at sige, at det ærede medlem hr. Chr. J. Hansen i sin kritik af udstykningen vistnok har overset de virkninger, der vil fremkomme gennem denne lovgivningsbestemmelser. Jeg tænker her på de to former for begrænsning af ejendomsbesiddelse. Der er først og fremmest toejendomsystemet, der indebærer en jordafståelse med 20 pct. til udstykning. En landsretsdom har afvist majoratsejerne, og jeg nærer ingen tvivl om, at det samme vil ske ved Højesteret, hvis sagen appelleres. På den ene eller den anden måde vil der så komme megen jord frem. Der kan opstå en chance for store jordkøb ved forkøbsretten efter toejendomsbestemmelserne. Jeg har lagt mærke til, at mange større gårde har undgået forkøbsretten, og man har nu søgt at få den fornødne tillægsjord fra disse. Jordlovsudvalgets formand har her for et øjeblik siden givet en redegørelse for dette spørgsmål. Det er mit indtryk, at bestemmelserne træffes efter grundig overvejelse. Jeg ved ikke, om det ærede medlem hr. Chr. J. Hansen vil kunne pege på, at hans partifæller i statens jordlovsudvalg har taget en anden stilling under disse overvejelser, en stilling, som er i overensstemmelse med den kritik, han har rejst, og altså i uoverensstemmelse med det, der ligger bag den redegørelse, som jordlovsudvalgets formand har givet os.

Der er altså mange tilfælde, i hvilke de store gårde undgår forkøbsretten. Og dog — man skulle måske en gang imellem nape en større gård og benytte sig af forkøbsretten! Man kan selvfølgelig sige, at de kommer i handelen en anden gang, men der er dog grund til at overveje, om det